

Spis treści

Część I

ZDROWE DZIECKO – ROZWÓJ, OPIEKA, BEZPIECZEŃSTWO

Rozdział 1. Noworodek – *Maria K. Borszevska-Kornacka* 15

- Wprowadzenie 15
- Etapy rozwoju wewnątrzmacicznego 15
- Opieka nad kobietą w ciąży 18
- Zakażenia w okresie ciąży i ich wpływ na płód i noworodka 21
- Ocena noworodka i pierwsze zabiegi pielęgnacyjne 22
- Karmienie piersią i mlekiem matki 25
- Zabiegi pielęgnacyjne i badania przesiewowe 27
- Żółtaczka noworodka 28
- Wcześnieństwo jako problem medyczno-społeczny 29

Rozdział 2. Pierwsze trzy lata życia dziecka – *Barbara Kowalewska-Kantecka* 31

- Wprowadzenie 31
- Zadania rodziców 32
- Pierwszy rok życia (okres niemowlęcy) 36
- Drugi rok życia (okres poniemowlęcy) 66
- Trzeci rok życia 69

Rozdział 3. Charakterystyka rozwoju somatycznego dzieci i młodzieży oraz metody jego oceny – *Ilona Szilágyi-Pagowska* 77

- Wprowadzenie 77
- Okresy rozwojowe 78

Czynniki warunkujące przebieg rozwoju	82
Rozwój dzieci urodzonych przedwcześnie	83
Ocena rozwoju somatycznego	83

Rozdział 4. Medycyna szkolna – *Maria Jodkowska* 105

Wprowadzenie	105
Agresja u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	106
Aktywność ruchowa dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	107
Dziecko krzywdzone	108
Grupowa profilaktyka fluorkowa u uczniów	109
Nauczanie indywidualne	110
Nauczanie (kształcenie) integracyjne	110
Opieka czynna pielęgniarki szkolnej	111
Palenie tytoniu	112
Picie alkoholu	112
Pielęgniarka szkolna	113
Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami	114
Profilaktyczne badania lekarskie (bilanse zdrowia)	114
Siedzący tryb życia	115
Środki uzależniające	116
Testy przesiewowe u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	119
Uczeń z chorobą przewlekłą lub niepełnosprawnością	119
Wady postawy	120
Wybór zawodu	122
Wychowanie fizyczne w szkole i sport szkolny	123
Wypadki i urazy u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	124
Żywność dzieci w wieku szkolnym	126

Rozdział 5. Szczepienia ochronne – *Ewa Bernatowska* 131

Wprowadzenie	131
Szczepienia obowiązkowe	132
Szczepienia zalecane niefinansowane z budżetu Ministerstwa Zdrowia	137
Co najbardziej zagraża niemowlętom i dzieciom do 5. roku życia?	140
Szczepienia obowiązkowe dla osób narażonych w sposób szczególny na zakażenia	141
Szczepienia u dzieci z zaburzoną odpornością	143

Rozdział 6. Bezpieczeństwo dziecka w domu – *Marcin Partyka* 145

- Wprowadzenie 145
- Ogólne zasady bezpieczeństwa 146
- Dobre nawyki 149
- Dostosowanie pomieszczeń, wyposażenia i otoczenia domu do bezpiecznego przebywania w nim dzieci 152
- Zwierzęta i rośliny w domu 156

Rozdział 7. Dziecko przed planowanym zabiegiem – *Marcin Partyka* 161

- Wprowadzenie 161
- Przygotowanie dziecka do zabiegu 162
- Badania krwi 167
- Zabiegi operacyjne 167

Część II

LEKSYKON CHOROÓB WIEKU DZIECIĘCEGO

Rozdział 8. Alergologia – *Anna Zawadzka-Krajewska* 175**Rozdział 9. Chirurgia – *Aleksander Wagner* 211****Rozdział 10. Choroby genetyczne – *Lech Korniszewski* 243****Rozdział 11. Choroby metaboliczne – *Ewa Pronicka* 257****Rozdział 12. Choroby zakaźne – *Ewa Duszczyk* 279****Rozdział 13. Dermatologia – *Danuta Rosińska-Borkowska* 301****Rozdział 14. Endokrynologia (choroby układu wydzielania wewnętrznego) – *Barbara Rymkiewicz-Kluczyńska* 327**

- Rozdział 15. Gastroenterologia (choroby układu pokarmowego)
– *Józef Ryżko, Piotr Socha* 349
- Rozdział 16. Grypa – *Lidia Brydak* 367
- Rozdział 17. Hepatologia (choroby wątroby) – *Irena Jankowska,
Joanna Pawłowska, Piotr Socha* 377
- Rozdział 18. Immunologia (pierwotne niedobory odporności)
– *Ewa Bernatowska* 401
- Rozdział 19. Kardiologia – *Anna Turska-Kmieć* 411
- Rozdział 20. Laryngologia – *Wojciech Zaleski* 429
- Rozdział 21. Logopedia – *Katarzyna Bienkowska* 443
- Rozdział 22. Nefrologia (choroby nerek) – *Małgorzata Pańczyk-Tomaszewska* 461
- Rozdział 23. Neurologia – *Jagna Czochańska* 473
- Rozdział 24. Okulistyka – *Wojciech Hautz* 495
- Rozdział 25. Onkologia i hematologia – *Jerzy R. Kowalczyk* 507
- Rozdział 26. Ortodoncja – *Joanna Gieorgijewska* 539
- Rozdział 27. Ortopedia – *Hanna Kocon* 549
- Rozdział 28. Psychiatria – *Jadwiga Komender* 561
- Rozdział 29. Psychologia – *Marzena Samardakiewicz* 583

Rozdział 30. Pulmonologia (choroby płuc) – *Jerzy Ziotkowski* 605

Rozdział 31. Reumatologia – *Anna Romicka* 621

Rozdział 32. Stany zagrożenia życia – *Marcin Rawicz* 645

Rozdział 33. Stomatologia wieku dziecięcego (pedodontcja)
– *Maria Szpringer-Nodzak* 673

Rozdział 34. Wybrane objawy chorobowe – *Marcin Partyka* 699

Skorowidz 723